

EL

MAGAZÍN

Núm. 331

Divendres, 31 de maig de 2024

ECONOMIA

Criteria vol associar-se amb un potencial comprador per mantenir posicions de poder

SALUT

Alguns dels principals reptes i desafiaments de la intel·ligència artificial

XAVIER GUIX

“Ara s’ha posat de moda la cultura de l’‘estima’t a tu mateix’, de l’autoestima alta; per mi són paraules una mica buides”

ENTREVISTA

XAVIER
GUIX

“Jo he sigut un nen bo. Per tant, jo havia d’escriure aquest llibre, perquè me’l devia a mi mateix”

Xavier Guix, psicòleg expert en psicopatologia clínica, especialista en comunicació i processos d’autoconeixement, surt sovint de la seva consulta de Granollers per erigir-se també en escriptor i divulgador. Fa poc ho ha fet per presentar el seu 16è llibre, ‘El problema de ser demasiado bueno’ (Arpa Editores), un manual de psicologia per als qui confonen ser una persona bona amb deixar de ser un mateix, i que s’ha convertit en tot un èxit de vendes.

Text: Josep Villarroya
Fotografia: Griselda Escrigas

El problema de ser demasiado bueno. Sembla una contradicció aquest títol, no?

Sí, és un oxímoron. La bondat, en principi, és una virtut i no té sentit dir que pot ser dolenta. Ve a ser una apel·lació al fet que pot existir tant una bona bondat com una mala bondat. La mala bondat es dona quan una persona es perjudica a ella mateixa. És a dir, voler ser bo per als altres i no per a tu és un problema. Si jo visc una vida en què vull ser bo per als altres, vull portar-me molt bé, vull complir, vull ser complaent, vull que tot estigui bé, però tot això m’acaba perjudicant a mi, llavors estic practicant una mala bondat, perquè el principi de la bondat és fer el bé. La bondat com a principi necessita baixar a l’acció, i l’acció de la bondat és fer el bé. Llavors, el primer bé me’l dec a mi, i si no ho faig, no puc fer bé a l’altre, perquè després depenc d’ell. Per tant, perquè depengui de mi, el primer bé me l’he de fer a mi.

I no es fa, això?

Ara s’ha posat de moda la cultura de l’estima’t a tu mateix, la cultura de l’enamora’t de tu, de l’autoestima alta, que et cuidis i que et tinguis en compte. Per mi, tot això són paraules una mica buides i a vegades fins i tot són narcisistes. Allò que crec que és important és que t’incloguis a tu mateix en l’experiència. Tu hi ets, no només l’altre. Per tant, jo no haig de fer-ho tot per tu, sinó que també m’he de tenir en compte a mi. Si tinc en compte les dues coses procuraré el millor per a les dues parts. Però quan només es practica per a una

part, llavors és mala bondat.

Hi hi algun motiu que l’hagi portat ara a escriure aquest llibre?

No, no. El que crec d’aquest llibre és que és un tema universal, igual que ho pot ser el tema de la felicitat. És a dir, és una cosa que afecta a tothom i aquest tothom s’hi pot identificar poc o molt. A més, crec que el llibre apel·la a una cosa que també és molt universal, que és el sentit del deure. A qui em dec? De petits, molts hem rebut missatges del tipus: “has de creure”, i creure vol dir obeir als pares, portar-se bé, complir... Aleshores, aquests principis d’obediència com a sentit del deure són una cosa que m’he acabat imposant a mi mateix sense adonar-me’n. I ha arribat un punt, d’aquí ve una mica el llibre, en què existeix la impossibilitat de deixar de ser bo. Perquè quan els dic a les persones, no que siguin dolentes, sinó que posin límits, que diguin prou, que sàpiguen dir no, em diuen que no poden. És com si dintre seu tinguessin una angoixa per no ser prou bo, però és una angoixa viscuda, una angoixa real. Aleshores, aquestes persones, quan senten que estan fallant, que no compleixen amb el que l’altre espera, se senten malament amb elles mateixes. Quan érem petits, el fet de no fer bé les coses venia acompanyat de culpa, de càstig, de desamor, de rebuig... Per tant, al final, la persona tem tres coses: la vergonya, la culpa i el rebuig.

Aquí és on la bondat es convertiria en mala bondat?

Sí, quan la persona se n’adona i ho diu a través del llenguatge, perquè aquest és molt clar: “jo és que no sé dir que no”, “és que no sé posar límits”,

“és que em sap molt de greu”, “és que jo no puc”, “és que pateixo massa”... Quan una persona manifesta aquestes coses a través del llenguatge vol dir que no està vivint bé amb ella mateixa certes qüestions amb relació als altres. Per tant, cau en aquesta mala bondat.

En aquest llibre hi ha molt de la seva experiència personal?

Jo he sigut un nen bo. Per tant, jo havia d'escriure aquest llibre, perquè me'l devia a mi mateix. A més, a la consulta, amb els anys, vas aprenent coses. Probablement, una és que el que més afecta a la gent són els dilemes morals. I el dilema moral és sempre entre el bé i el mal. Faig bé? No faig bé? Estic fent el que toca? Llavors aquí apareix el sentit del deure. Quan jo vaig començar a observar com la gent vivia tot això, vaig anar descobrint patrons de persones diferents però que tenien coses en comú, i quan vaig tenir el patronatge tot fet vaig veure que tenia una estructura de personalitat, i aquesta estructura de personalitat no s'havia tractat mai de forma clara en cap llibre, per això vaig pensar que estaria bé que jo ho oferís. D'aquí va venir la idea del llibre.

Ja hem identificat la mala bondat. Però la bona bondat quina seria?

La bona bondat és quan jo faig el bé, no és pretendre ser bo, sinó pretendre fer el bé. La majoria de pares a vegades s'han de posar seriosos amb els seus fills, i han de prendre mesures i adoptar una fermesa que per als fills no és bona. Podríem dir que aquestes persones no es porten bé, perquè es posen massa serioses i massa dures. Però en canvi, ho fan perquè volen un bé major, volen que el seu fill aprengui a fer una cosa o aprengui a deixar de fer-ne una altra. Per tant, encara que tingui una actitud que en aparença no és de quedar bé, de ser bo, està actuant des de la voluntat de fer el bé. Aleshores, fer el bé és tenir en compte què és el que a mi em fa bé i puc donar a l'altre. Perquè jo pugui donar a un altre primer he de tenir. I el que he de tenir és el principi clar de la bondat, voler fer les coses des d'un lloc que es diu bondat. Per tant, fer bondat vol dir actuar fent el bé. En canvi, és molt diferent pretendre ser bo, perquè ser bo és una actitud en la qual ja comencen a aparèixer aquests comportaments com el quedar bé, portar-se bé, tenir aquell sentit complaent, esforçar-se, en definitiva, obeir. L'obediència no és ser bo ni fer el bé a un mateix. L'obediència és sotmetre's per un principi de compliment del deure. Hem de tenir clar fins a quin punt les nostres conductes i les nostres intencions neixen de la bondat, o al contrari neixen de buscar alguna cosa més, un interès, quedar bé perquè em tinguis en compte, perquè m'estimis.

Per exemple?

Imagina't que a la redacció entra una persona nova, i al segon o tercer dia ja us porta un cafè a tots, ja sap què li agrada a cadascú i sempre us és complaent. El més probable és que al cap de pocs dies comenceu a sospitar o us pregunteu què està buscant aquella persona amb la seva conducta de voler quedar bé amb tots, tot i que sempre hi haurà algú que dirà que és molt maco que et tinguin en compte. Però realment aquesta persona està fent el bé o vol el seu benefici en el sentit d'aconseguir l'estima dels altres?

En el cas del reciclatge a casa, per exemple, hi ha persones que s'esforcen per fer-ho bé, però moltes altres no fan res.

Acabes de posar un bon exemple del que abans parlàvem. És un exemple per distingir el que és fer el bé o quedar bé. Quan una persona recicla, sense que ningú la vegi, no ho fa per ser bo, ho fa perquè és un bé, en el qual s'inclou ella mateixa, inclou a la ciutadania i inclou el món, perquè aquest món anirà millor si es recicla. Per tant, és un exemple de fer el bé.

Segurament molta gent es pot sentir identificada amb tot el que diu.

Aquesta identificació és la causa de l'èxit del llibre, que ja té dues edicions i anem cap a la tercera,

“Amb els anys, a la consulta, vas aprenent coses. Probablement, una és que el que més afecta la gent és el dilema moral, i aquest sempre és entre el bé i el mal”

i és al rànquing dels llibres més venuts. La causa: la identificació. La gent s'hi identifica perquè es troba reflectida en el llibre, hi ha una empatia i qui el llegeix diu: aquest soc jo. Però el llibre no només et retrata, sinó que intenta donar-te alguna solució al que podria ser un problema.

Quines són aquestes solucions?

Primer, com deia abans, és incloure't en l'experiència, i per incloure't hi, t'has de conèixer. I després, és molt important que et posis límits, que no vol dir posar obstacles als altres, sinó tenir clares les teves definicions. Per posar límits, has d'estar definit. Evidentment, no estem mai definits del tot, però si com a mínim tenim certes idees del que volem i del que no volem ens sabem definir millor. Si a la feina et demanen fer una cosa que no et toca, però t'hi van insistint i veus que altres no ho fan, probablement hauràs de dir que no ho faràs, encara que tingui conseqüències. I no ho faràs perquè no toca. Aquesta capacitat vol dir que em puc definir a mi mateix “tinc clars els meus límits, i sé el que és important per mi i el que no”. En canvi, les persones massa bones no tenen marges, no tenen límits. És molt ambigu l'espai del que volen i el que no, i acaben volent el que els altres volen, i per por de no quedar malament, acaben complint amb el que se'ls demana. Aleshores aquí és on tenim el problema.

Això pot acabar amb una reacció desmesurada?

Sí, el dia que petes. Aleshores es produeix un fenomen molt curiós i és que petes perquè has estat aguantant molt, i curiosament quan passa això és quan arriba la culpa. Aquesta persona es culpa i torna a entrar a la roda per portar-se bé de nou. Després es disculpa amb tothom, torna a ser bo, a fer el que la gent espera. La roda no s'acaba mai. Per tant,

hem de ser conscients d'aquest tipus de personalitat i començar a desdibuixar-la.

És un tema més personal, familiar o social?

L'intent de modelar una persona comença en la infància. Tots els pares volen modelar els seus fills a la seva imatge i semblança, segons el que ells creuen que els convé, el que és bo per a ells, el que haurien de fer. Tant és així que a vegades no s'atén prou al que el fill vol, perquè ell ja té unes tendències i ja es veu el que li agrada i el que no. Però els pares el volen modelar, i per modelar-lo han de fer complir el deure i li han d'ensenyar a ser obedient i a portar-se bé.

Però després hi ha una continuació en la vida social i laboral?

Sí, aquí ja ve el principi fonamental del deure. Si a casa han tingut una ensenyança fèrria, rígida i estricta en el compliment del deure, el continuen fent però no per un mateix, sinó pel deure que se li imposa, del que s'espera d'ell. Per tant, es converteix en la persona que els altres volen que sigui. Fins que quan arriba a una certa edat s'adona que s'ha passat mitja vida fent el que els altres han volgut i es planten per fer el que els toca. Llavors hi ha persones que van a l'altre extrem i fan disbarats.

Es pot dir que hi ha alguna generació més “afectada”? Potser sembla que els joves no ho estarien tant?

És una aparença. És veritat que l'aparença avui és que els joves no tenen tant el sentit del deure, però en canvi es deuen a l'algoritme, a la mort, al que fa tothom, per tant, compte, que només és una aparença. Semblen més lliures i que fan més el que volen, però acaben sempre obeint alguna cosa, ja sigui una *influencer* o un algoritme. Aleshores sents que algú s'ha matat per fer-se una *selfie*, i encara que sembli que ningú li ha manat fer això, sí que hi ha algú, però és invisible. Abans sabíem qui manava: el capellà, el pare, el guàrdia civil, però avui no. Avui qui mana és ocult, però mana, perquè ens imposa estils i forma de viure.

Es podria considerar una malaltia, potser mental?

No, en els casos més extrems seria un trastorn de personalitat. La cosa aniria per aquí. Quan parlem de trastorns sempre ens referim a la rigidesa del caràcter. Què li passa a la gent massa bona? Doncs que s'acaben convertint en persones molt rígides, perquè no poden deixar de ser bones. Per tant, aquesta rigidesa les porta a no saber actuar d'una altra manera. I quan una persona té una forma d'actuar rígida i inalterable, diem que és un trastorn.

Al final, què aconsellaria a aquestes persones?

Recuperar la seva brúixola interior. Escoltar-se un mateix i no buscar tant l'aprovació a fora, no donar massa importància als altres.

Però canviar costa moltíssim, no?

No cal canviar la manera de ser, no cal. Cal només regular, matisar, orientar, fer-ho des d'un altre lloc, canviar unes creences. És a dir, amb les cartes que m'han donat he d'aprendre a jugar millor.

A les persones públiques també els hi acostuma a passar?

Del polític esperaríem, suposadament, que fos fins i tot un exemple de bondat, o com a mínim de fer bé les coses. I no ho veiem, desgraciadament, perquè la política no és personalista, tot i que hi ha persones que destaquen, però a darrere sempre hi ha el partit. Al final sempre s'excusen en el partit, que és qui vol o qui decideix. Per tant, anem de nou a una mena de paraigua que ho justifica tot. Però compte que hi ha personatges, no només de la política, amb una rellevància que no és bona. Hi ha persones que alimenten l'escàndol, el conflicte, allò negatiu, l'empipament... perquè el seu públic és aquest i ja esperen que siguin escandaloses i que muntin numerets. Hi ha moltes variabilitats respecte a la imatge pública que tenen les persones amb notorietat. El que es busca darrere de tot és el reconeixement: que els mirin, que els atenguin i que els estimin.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Saturació turística

El turisme és un fenomen que a les darreres dècades ha crescut exponencialment, i continua fent-ho. La pandèmia li va comportar una aturada puntual però, després, qui més qui menys s'ha llençat a practicar-lo com si no existís un demà. És un comportament global que descansa sobre una indústria ingent i sobre una promoció que l'activa de manera desaforada. Ha canviat la psicologia col·lectiva i ja només *som* en la mesura que viatgem. La finalitat de per què ho fem no és gaire clara, ja que l'autenticitat de les destinacions s'ha perdut i, quan fem el turista, anem a llocs que són idèntics i que estan ocupats per turistes. Però la qüestió és moure's, que això activa la despesa i el sector que hi ha al darrere és sempre delerós de fer-nos noves propostes que, en realitat, són idèntiques a las que ja ens feia. Els vols són extremadament barats (o no tant) i internet ens permet somiar que qualsevol cosa que imaginem és possible. El resultat agregat de tot plegat és que els 2.000 milions de persones que podem fer-ho, anem amunt i avall sense que ens importi gaire els efectes que això té. Les institucions i el negoci turístic, sempre de la mà, ens expliquen joiosos com anem batent rècords de visitants anys rere any, els seus evidents efectes, no pas precisament positius, no importen. El negoci és el negoci.

Aquest darrer any han visitat Espanya 84 milions d'estrangers. Més que mai. Aquesta temporada, ja gairebé tot contractat, ho millorarem i, probablement, superarem França com a primera potència turística mundial. Tota una conquesta.

A Barcelona venen 30 milions de visitants i poc importa l'efecte sobre una ciutat que ha desbordat, de molt, la seva capacitat de càrrega. Una indústria que li aporta, gairebé, el 15% del PIB. Diuen que és el nostre petroli però, com aquest, aporta només una riquesa aparent i els efectes colaterals són massa importants per no tenir-los en compte. En realitat, resulta una opció econòmica molt fràgil, feble, que genera riquesa sobre tot a companyies aèries, plataformes d'internet i grans grups hotelers que no estan radicats aquí, mentre que ens deixa unes

Una ciutat turistificada, a més de perdre l'encant, la seva singularitat, es converteix en una ciutat tan cara que els habituals del lloc no la poden pagar

poques monedes en el lloc de destí, deteriorament de l'economia i de les condicions socials. Les ciutats de Catalunya amb rendes mitjanes més baixes són les localitats especialitzades en el turisme. El secret d'això són els baixos salaris que es paguen i els contractes de temporada. Des del punt de vista econòmic, la especialització turística és sempre una aposta perdedora, pel territori i per la seva societat.

L'activitat turística, quan és complementària, pot ser interessant per a un país. Però quan posen tots els ous en el

mateix cistell, resulta demencial. Els destins moren d'èxit. La saturació converteix, especialment les ciutats globals com Barcelona, en inhabitables. Una ciutat turistificada, a més de perdre l'encant, la seva singularitat, es converteix en una ciutat tan cara que els habituals del lloc no la poden pagar. Han d'acceptar que es converteix en un parc temàtic al servei dels visitants i dels que hi tenen muntat el negoci. Els del lloc són desposseïts de la seva ciutat. Els serveis, cars i dolents, ja no van dirigits a ells. La ciutat es genetrifica i de la seva àrea central i monumental cal fugir-ne. Situats en aquest punt cal plantejar-se quina és la finalitat de la gestió d'una ciutat: o bé millorar la vida dels ciutadans, o bé explotar la marca, fer-la agradable i acollidora o bé dinamitar l'encant i benestar en favor del negoci especulatiu d'uns pocs que se'n apropien en forma d'hotels, apartaments turístics, gastrobars o botigues de luxe. En el punt de saturació en què es troben moltes destinacions turístiques, aquí i allà, i tenint en compte la dinàmica encara expansiva, comencen a haver-hi mobilitzacions de ciutadans que es queixen que aquest fenomen resulta insuportable a més d'insostenible. Passa a Barcelona, per també a les Canàries, a les Illes, a Venècia, a Amsterdam... I, lògicament, anirà en augment. Són moviments d'autodefensa en la mesura que les polítiques públiques, potser excepte en el cas d'Amsterdam, no fan sinó posar-se damunt l'onada i brandar les xifres de constant creixement com un èxit. Resulta curiós però molt eloqüent que a aquestes expressions se les qualifiqui de *turismofòbia*. Apel·latiu despectiu que el periodisme ha fet seu i que no defineix de manera justa aquests moviments, sinó la capacitat d'imposar el seu relat que té el lobby de la indústria turística.

Susanna Barquin

DE ROSSEGONS

Z de prou

Als anys 90 del segle passat, una generació s'incorporava al mercat laboral. Eren els fills de la generació silenciosa, dels que van fer-se grans entre la precarietat de la postguerra, que treballaven molt i estalviaven més; que volien que els fills tinguessin l'educació que a ells els van prendre. La generació silenciosa, la que va néixer durant la Guerra Civil i la postguerra i va progressar a base de sacrifici, va voler enviar els fills a la universitat, amb la idea que podrien escalar socialment i econòmicament.

Les xifres són aclaparadores. El 1945, al conjunt de l'Estat espanyol, hi havia 40 mil estudiants universitaris. El 1970, n'eren 300 mil, i a la primèria dels 90, superaven el milió. El pas de la universitat de les minories a la universitat de masses va ser conseqüència també de la renúncia d'una generació a viure bé, amb l'esperança que la següent visqués millor.

Recordo una professora d'economia que il·lustrava aquest sacrifici amb la diferència entre fer o no fer el vermut: les famílies que no el feien, estaven pagant el preu de voler que els fills estudiessin.

Amb tot de joves que acabaven els estudis, va arribar, com arriba l'inevitable, una de les pitjors crisis econòmiques. Aquells sobradament preparats es trobaven amb poques o nul·les possibilitats de trobar feina, arribaven a treballar de qualsevol manera si algú els llogava, i quan just gaudien de llibertat emocional, va arribar la pandèmia de la sida. La generació X-JASP va trobar feina, finalment. Es va quedar sobretot en lloc intermedis, perquè els superiors estaven ocupats per la generació anterior. No la dels progenitors, sinó una altra, la *baby boomer*. I per molt que va treballar, per molt que s'hi va esforçar, tot va quedar entre pa i pa. Diria que la

generació Z són els fills dels JASP. I dels pares i mares millor preparats han après que a l'empresa se li han de posar límits. Han crescut sols, perquè el pare tenia un permís de paternitat de 10 dies, i la mare de 16 setmanes. I, a més, perquè era ben vist que la mare tornés a treballar com més aviat millor. Era quan les dones havíem de demostrar que podíem amb tot i més, no fos cas que es tanqués l'aixeta.

La plataforma ThoughtExchange va publicar un informe sobre com afronten la vida laboral els Z. La majoria, segons l'informe, afirma que és important sentir-se valorats i motivats en la feina, i per això voldrien un treball que els permeti explorar i desenvolupar noves competències. Els agradaria que el seu superior es preocupés pel seu desenvolupament personal i professional. Valoren tant el salari com els beneficis laborals, i el treball en remot és una bona opció per aconseguir-ho. No demanen tant, o no demanen més que els seus pares, però es poden permetre dir prou.

LLIBRES

NOTES DE LECTURA

Joan Cuscó i Clarasó

Llengües menystingudes

Els darrers anys Fragmenta Editorial ha iniciat dues col·leccions de llibres de butxaca singulars: la Sèrie Deu Manaments i la Sèrie Assaltar la Bíblia. En ambdues hi ha propostes molt interessants al costat de llibres completament decebedors i que no donen la talla. I és que, en ambdós casos, allò que proposa l'editorial als autors és un repte i no tothom ha complert amb l'objectiu. I és una llàstima. Pot ser que ens manquin autors capaços d'assumir bé els reptes proposats o que calgui més rigor per part de la coordinació editorial dels dos projectes que, repetim, tenen camí per recórrer. Ara, però, els voldríem parlar d'una de les millors propostes que hem trobat a la segona de les sèries esmentades, que és el llibre que escrit pel novel·lista nord-català Josep-Lluís Lluís (Perpinyà, 1963) i que porta per títol: *Balla amb Babel. Contra l'absolutisme lingüístic*, que és un tema de molta actualitat, que Josep-Lluís Lluís coneix bé (i ha patit amb escreix) i que tots els catalans hauríem de poder tractar amb rigor perquè cada dia el patim més i amb més furor arreu dels països de parla catalana. Un tema de plena actualitat sobre el qual Joan-Lluís Lluís ens n'explica molts aspectes mesclant de manera magistral (i amb bona qualitat literària) l'argumentació, els coneixements històric i vivencial i l'element combatiu.

El fil conductor d'aquesta col·lecció d'assaig és tractar temes d'actualitat a partir de la lectura i reinterpretació

que l'autor faci d'un passatge bíblic que, en aquest cas, és l'episodi de la Torre de Babel. I el tema és vigent ja que hi ha, malauradament, persones i estats que menyspreen altres llengües, parlants i cultures, per exemple el català, els catalans i la cultura catalana. I perquè hi ha parlants, que com bé explica l'autor el van sangllaçar, ja que renunciaven a la pròpia llengua a causa de la pressió psicològica, política, econòmica i social que exerceixen els nacionalismes francès (a la Catalunya Nord) i espanyol (al Principat, al País Valencià i a les Illes Balears).

Quina llengua parlava Déu? És bona la pluralitat lingüística? Fins on arriba el despotisme del monolingüisme?

Té relació amb el despotisme il·lustrat? Quina llengua parlava Jesús: arameu o hebreu? Quins són els arguments per a l'imperialisme lingüístic?... Heus ací qüestions des de les quals Joan-Lluís Lluís va tramant un text excel·lent que recomanem perquè aporta molta informació i, sobretot, perquè fa pensar i perquè es mulla. I perquè és combatiu!

BALLA AMB BABEL

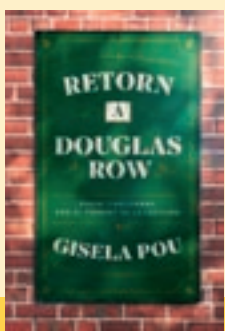
Autor: Joan-Lluís Lluís

Editorial: Fragmenta Editorial

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2024

Pàgines: 89

NOVETATS EDITORIALS

'Retorn a Douglas Row'

Gisela Pou
Columna

La novel·la guanyadora del Premi Carlemany de 2024. Al cap de quatre anys d'haver perdut els pares en un accident, una adolescent es veu capaç de tornar a casa la mare. És a Inverness, a Escòcia. Al davant, una antiga església que s'ha convertit en llibreria. I just aquest dia, durant una tempesta, hi cau un llamp i passa un fet insòlit que donarà un tomb a la seva vida.

'Herències col·laterals'

Lluís Llor
La Magrana

Als afeccionats el gènere negre, i a un dels seus autors catalans més destacats, els sonarà el nom d'aquesta novel·la que La Magrana recupera. De fet, l'argument és ben actual: un advocat signa un acord amb una dona gran, perquè un pis antic de l'Eixample passi a ser propietat seva quan ella mori. Però no compta que la vella arribarà a 105 anys, i que a ell li faran falta els diners...

'Un error, les fulles, l'udol'

Jordi Cervera
Saldonar

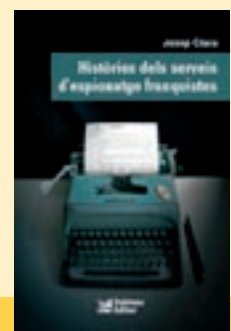
"M'agradaria ser capaç de moure els dies / canviar les crostes dels mapes / i fer que fossin només aproximacions a tu, / hores que s'esmunyen." És un fragment d'un dels poemes que configuren aquest recull, on hi transcorren els records, que van i venen com un crit sense so al llarg de la vida. Configurats a vegades de retalls de records quotidians que acaben sumant el tot de l'existència.

'Tradició i creació'

Toni Sala
L'Altra Ed.

Toni Sala ens dibuixa la seva perspectiva sobre la tradició literària recollint assajos sobre diferents obres que ha anat escrivint durant els últims anys. Al capdavant, una reivindicació de la necessitat de conèixer i reconèixer aquella herència de la qual som deutors: Guimerà, Tolstoi, Pla, Espriu, Calders, Rodoreda i d'altres. Els lectors que venen tindran aquest coneixement?

'Històries dels serveis d'espionatge franquistes'

Josep Clara / Rafael Dalmau

En un lloc com Girona, objecte d'aquest estudi, podia haver-hi fins a una dotzena llarga de serveis d'informació (és a dir, espionatge) treballant durant el franquisme, a vegades en competència. Clara n'ha estudiat la documentació preservada –una part la van cremar un cop mort el dictador per no deixar rastres– i ara en pot parlar amb noms i cognoms i amb algunes sorpreses.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

331

 CONSORCI PER A LA
NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

Parlar (II)

Entre els qui no diuen ni piu i els xerramecs hi ha d'haver un punt d'equilibri, no creieu? *Xerrotejar* és bo quan les criatures aprenen a parlar, com qualsevol aprenent: ja se sap, "Fent i desfent aprèn l'aprenent". Tanmateix, aquesta mateixa paraula pot prendre el sentit de 'xerrar insistentment i de diverses coses', un sentit que la fa desagradable en algun context.

Normalment s'ha de parlar clar, encara que en algunes ocasions val més fer l'orni i no deixar-se entendre. Ara, el balbuceig i l'embarbussament sempre han fet riure, fins i tot tenim jocs de llengua que miren de fer-nos entrebancar amb frases de sons repetits: "Setze jutges d'un jutjat mengen fetge d'un penjat". Però mai no hauríem de fer befa dels qui tenen un problema i quequegen o tartamudegen quan volen expressar-se.

També cal afegir que *xerrar* es diu molt a Mallorca, tant que ja ha substituït el verb *parlar* en molts contextos. A Menorca potser hi predomina el mot *rallar*. Aquí parlem i xerrem, i enraonem. I és que l'art de conversar ens té a tots meravellats. El bon conversador sap escoltar, naturalment, i podríem dir que qui dialoga, qui delibera i qui discuteix correctament es fica la gent a la butxaca.

En canvi, allunyeu-vos del qui rondina, remuga, botzina i parloteja constantment. Gastar saliva és el que fan els xarlatans, que garlen i garlen i no callen. D'aquests també allunyeu-vos-en. De vegades n'hi ha que vociferen, baladregen, escridassen i xisclen. Aquests potser no tenen tanta mala fe. Potser encara tenen remei... I bé, el més important és fer-la petar (la claca o la xerrada) amb qui us escolti i amb qui us senti com realment us voleu sentir: sent vosaltres mateixos i no perdent la vostra essència.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

Material didàctic del Departament de Cultura per aprendre català adreçat a persones que tenen com a llengua primera l'amazic.

EL 9 NOU

amb el suport de:

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

UNITAT 04: Aspectes culturals de la societat catalana

Ho podeu trobar a: EL9NOU.CAT

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jordi Sunyer

XAVIER RIBALTA
'Onze cançons amb esperança'
RCA, 1974

Francesc Xavier Ribalta i Secanell és un dels cantautors catalans més destacats i alhora desconeguts. Va néixer a Tàrrrega ja fa 81 anys i va començar a cantar a mitjans dels anys 60 empès pel moviment de la Nova Cançó. Tenia un posat i un aire semblant al de Raimon i era dels pocs que cantaven en català occidental. Va fer la prova per entrar als Setze Jutges però, incomprendible, no el van admetre (tampoc hi van voler Pere Tàpies ni Pau Riba). Una mica molest, Ribalta sempre va anar a la seva i a partir de 1968 es va exiliar a França, on sovint actuava al costat de Brassens, Moustaki o Béart. La seva especialitat era adaptar al català clàssics precisament d'aquests seus amics i també musicar poetes catalans. Ho va fer a *Tot l'enyor de demà* (1970), *Cançons anònimes* (1972) i també a *Onze cançons amb esperan-*

ça (1974), un disc on no hi ha 11 peces sinó 10 que li va obrir les portes per actuar de nou a Catalunya. El 1975, doncs, després d'anys d'ostracisme (i censura), va tornar a cantar a Barcelona tot i que on va tenir més èxit, sobretot als anys 80, va ser als Estats Units. I sí, Ribalta també és qui va ressuscitar el *No passareu* que fa poc va gravar també Cesk Freixas. De tota la seva discografia, però, jo em quedo amb *Onze cançons amb esperança*. Un cant atemporal del nostre trobador més universal.

NOTES

Cala Vento versiona 'Pau' d'Els Pets 20 anys després

El duet empordanès Cala Vento canta per primera vegada un tema íntegrament en català. Quin? Doncs han fet una revisió de la cançó *Pau*, d'Els Pets, una peça editada fa just 20 anys i que formava part de l'àlbum *Agost*. I si la lletra original parlava de la vida d'un noi activista de 20 anys, ara Cala Vento l'ha actualitzat i en *Pau*, el protagonista, ja passa dels 40. El seu activisme "s'ha digitalitzat" i encara conviu amb la mateixa precarietat que l'acompanyava de jove, expliquen Aleix Turón i Joan Delgado, els músics de Cala Vento. Per acabar d'arrodonir l'aniversari de *Pau*, la cançó ve acompanyada d'un videoclip dirigit per Gin Torrado protagonitzat per Bruno Sokolowicz (sí, aquell que havia presentat l'*Sputnik* fa anys), que fa de *Pau* 20 anys després. La relació entre Cala Vento i Els Pets, sobretot amb el cantant Lluís Gavaldà, ja ve de lluny. Els empordanesos sempre s'han declarat admiradors de la històrica formació de Constantí i així ho van demostrar

quan van convidar Gavaldà a col·laborar en el seu disc *Balanceo*. Ho va fer cantant a "Liquidación total", una cançó mig amagada que només es podia trobar en l'edició física de l'LP. Els músics s'havien conegut l'any 2018 quan Gavaldà va convidar els Cala Vento al festival Minipop de Tarragona. Des de llavors, la relació d'amistat, respecte i admiració ha seguit fins arribar a aquest darrer capítol amb la versió que Cala Vento ha fet del tema *Pau* coincidint amb el 20è aniversari de la publicació d'una de les cançons més populars d'Els Pets. Per cert, que aquest estiu Cala Vento farà un parell de parades en territori EL 9 NOU. El 27 de juliol tocaran a Torelló i l'endemà actuaran al Microclima de Camprodon. Hi sonarà *Pau*?

EL TEST Ramon Redorta

Primer instrument que vas aprendre a tocar. La flauta i de seguida el flabiol, la flauta catalana. **Primer grup/coral del qual vas formar part.** Nido Malo, un grup de rock. **Primer concert en directe?** A la plaça dels Màrtirs de Vic per una festa major del barri dels Caputxins. **Primer disc que et vas comprar?** *Born in the USA*, de Bruce Springsteen. **Quants discos tens aproximadament?** Un centenar. **Salva'n tres.** *The Kiss*, de The Cure; *Tin Machine*, de David Bowie, i algun *Greatest Hits* de Queen. **Grups o músics de capçalera.** Queen, Bruce Springsteen, The Killers, U2. **Un concert (com a públic) per recordar.** U2 a la gira Zoouropa a Barcelona i The Rolling Stones a l'Estadi Olímpic.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

COMPANYIA ELÈCTRICA DHARMA
'50 anys'

El 22 d'abril de 2023 la Companyia Elèctrica Dharma va celebrar els 50 anys de trajectòria amb un concert al Palau Sant Jordi de Barcelona. I si voleu reviure aquella diada, ara s'ha publicat un doble vinil que recull tot l'espectacle amb la Dharma tocant al costat d'amics com Sopa de Cabra, Gossos, Jordi Cuixart, Joan Reig, Jawad Amazingh, Balkan Paradise Orchestra, Maria del Mar Bonet, Quimi Portet, The Tyets o la Coblà Principal del Llobregat. Un record per a la història d'una de les bandes més representatives de la música nacional.

FENYA RAI!
'Una ronda més'

Fenya Rai! és un quartet de Valls irreverent i fresc que passa el cançoner popular pel seu propi taller de planxa i pintura amb l'objectiu que la gent d'avui escolti cançons que poden tenir 200 anys. A *Una ronda més*, el seu tercer disc, hi han entaforat nou peces tradicionals ("Una dona llarga i prima", "La galindaina" o "La perdiueta") i la desena és un poema del Rector de Vallfogona. I perquè baixin millor sonen a ritme de ska, country o *bachata*. Això sí, només amb acordió diatònic, guitarra clàssica, pandereta, baix elèctric i les veus dels quatre components.

PERE ESPINOSA
'Tots els dies de l'any'

El cantant de Sant Celoni Pere Espinosa és conegut sobretot per la seva tasca de discjòquei i comunicador a programes com *Sputnik* (TV3), *Artèria 33* o *El matí i la mare que el va parir* (Ràdio Flaixbac). Paral·lelament, però, també té una carrera com a cantant de pop en solitari que va arrencar el 2004 amb *He vist la llum*, amb la complicitat de Jofre Bardagí. Ara, 20 anys després, Espinosa segueix insistint i publica el seu cinquè treball, *Tots els dies de l'any*. Bon pop-rock d'interessant factura però amb pocs números d'acabar sent *mainstream*.

SALUT

Dr. Josep Castanedo / núm. col. 11.394

Quin és el desafiament de la intel·ligència artificial

El repte de la intel·ligència artificial (IA) abasta diversos aspectes, reflectint tant el potencial com la complexitat del camp. Aquí tenim alguns dels principals reptes.

■ QÜESTIONS ÈTIQUES

Els sistemes d'IA plantegen nombroses qüestions ètiques, incloent problemes relacionats amb la privadesa, el biaix, la justícia, la responsabilitat i l'impacte potencial en l'ocupació i la societat en el seu conjunt.

■ BIAIX I JUSTÍCIA

Els algoritmes d'IA poden heretar biaixos presents en les dades en les quals s'entrenen, conduint a resultats injustos o discriminatoris, especialment en àrees com la contractació, els préstecs i la justícia penal.

■ TRANSPARÈNCIA I INTERPRETABILITAT

Molts models d'IA, especialment els models d'aprenentatge profund, sovint són vistos com a "caixes negres", dificultant entendre com arriben a les seves decisions. Garantir transparència i interpretabilitat és crucial per construir confiança en els sistemes d'IA.

■ QUALITAT I QUANTITAT DE DADES

Els sistemes d'IA depenen fortament de les dades, i la disponibilitat de dades diverses i d'alta qualitat és crucial per entrenar models robustos i

fiables. No obstant això, adquirir i etiquetar grans conjunts de dades pot ser car i durador.

■ GENERALITZACIÓ I ROBUSTESA

Els models d'IA han de ser capaços de generalitzar bé a noves dades no vistes i ser robustos a variacions i perturbacions. Assolir la robustesa i generalització en diferents entorns i escenaris segueix sent un desafiament significatiu.

■ SEGURETAT

Assegurar la seguretat dels sistemes d'IA és essencial, especialment en dominis crítics com vehicles autònoms, atenció sanitària i ciberseguretat. Els sistemes d'IA han de ser resistents a atacs adversaris i fallades.

■ COL·LABORACIÓ ENTRE HUMANS I IA

Dissenyar sistemes d'IA que puguin col·laborar efectivament amb humans, entendre intencions i preferències humanes, i comunicar de manera transparent és crucial per a moltes aplicacions, incloent la interacció humà-màquina i tecnologies d'assistència.

Abordar aquests reptes requereix col·laboració interdisciplinària en camps com ciències de la computació, ètica, dret, sociologia i psicologia. També implica desenvolupar marcs reguladors, estàndards i bones pràctiques per guiar el desenvolupament i desplegament responsable de tecnologies d'IA.

GASTRONOMIA

Eva Remolina / AMIC

El 'potluck': una tradició americana d'intercanvi gastronòmic

El 'potluck', literalment "sort o pot de sort", és una pràctica en la qual cada participant porta un plat per compartir amb els altres.

Aquesta mena de festa col·lectiva sol ser informal i divertida, amb una gran varietat de plats que reflecteixen els gustos i les habilitats culinàries dels assistents.

Aquesta tradició té les seves arrels en els àpats comunitaris de les comunitats rurals i religioses dels Estats Units. En aquests àpats, cada família portava un plat per compartir amb la resta dels membres de la comunitat, creant una gran festa amb una àmplia varietat de menjars.

Avui en dia, el *potluck* és una pràctica comuna en àmbits com ara les reunions d'amics, les celebracions d'oficina, les festes de veïns i fins i tot les trobades familiars. És una manera econòmica i participativa de celebrar esdeveniments sense que una sola persona hagi de carregar amb tot el pes de l'alimentació.

L'estructura d'un *potluck* és senzilla: cada persona o família decideix què portarà per compartir. Pot ser un plat principal, un acompanyament, un

entrant, unes postres o fins i tot una beguda. La clau és coordinar-se per assegurar una varietat de plats i evitar repeticions excessives. Els amfitrions solen proporcionar els plats, els coberts i les begudes, mentre que els convidats porten els menjars.

Un dels avantatges del *potluck* és que permet als participants experimentar amb receptes noves o especialitats de la seva cultura o regió. Això pot donar lloc a una gran diversitat culinària, amb plats que van des de cassoles tradicionals fins a

tapes exòtiques i postres creatives.

A més de ser una experiència gastronòmica, el *potluck* també fomenta la convivència. És una ocasió per compartir històries, riures i moments agradables amb els altres convidats. Això ajuda a crear vincles socials i a enfortir les relacions entre les persones.

Podem dir que el *potluck* és molt més que una simple trobada per menjar. És una tradició que celebra la diversitat culinària, fomenta la comunitat i crea moments de convivència inoblidables.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

CRITERIA SURT DE COMPRES

Criteria, el braç inversor de La Caixa, ha irromput en els últims mesos amb preses de participació mediàtiques. La companyia que té com a president Isidre Fainé ja insinuava un canvi de rumb en la política inversora quan, aquest mes de gener, comunicava un canvi a la primera posició executiva. L'exconseller delegat de la companyia d'aigües de Barcelona, Agbar, Àngel Simón, està executant l'encàrrec amb una celeritat que, en alguns casos, està agafant a contrapeu fins i tot els analistes.

En el curt període de cinc mesos transcorreguts des dels canvis a l'estructura directiva, Criteria ha avançat passos per incrementar el control sobre Naturgy, la companyia energètica que té Gas Natural com a origen, en cooperació amb un fons dels Emirats Àrabs; ha incrementat la participació a Telefónica, empresa en la qual ja tenia una participació prou potent com per ostentar la vicepresidència del Consell d'Administració; ha pres participacions a Puig en la flamant sortida a borsa de la perfumera catalana; ha ampliat la presència a la immobiliària Colonial, i ha pres una participació rellevant a la constructora ACS.

Un canvi de rumb en la inversió que havia portat a terme en els últims anys. Criteria havia mantingut una posició discreta, amb petites participacions en empreses amb garanties d'aportar dividendes. "Ens agraden els dividendes", sol comentar el president de la societat inversora de La Caixa, Isidre Fainé. El ral-li inversor dels últims mesos i setmanes ha comportat el desemborsament de 4.000 milions d'euros. Si bé és cert que la societat ve d'un any amb rècord de beneficis, 1.910 milions d'euros, cal costejar aquestes operacions i les que vindran. Criteria ja ha demanat crèdit per afrontar l'operació de Naturgy, que suposarà un desemborsament d'uns 2.000 milions d'euros. Tot plegat, després d'haver-ne destinat 420 a adquirir el 3% de Puig, 350 a incrementar la presència a Colonial, gairebé 1.000 per convertir-se en el segon accionista d'ACS rere Florentino Pérez i, de moment, 527 milions en compres d'accions de Telefónica. Criteria no ha amagat que l'objectiu és arribar al 10% de participació i això suposaria al voltant de 1.000 milions més. I encara hi ha pendents moviments amb socis txecs per assumir la titularitat d'una part notable

del fabricant de trens Talgo.

Les operacions s'afronten amb recursos propis, però també caldrà acudir a finançament de tercers. Els analistes consideren que té marge, perquè amb uns actius valorats en 25.000 milions, el deute actual és de 4.000 milions. A més, en molts casos els actius són executables amb relativa rapidesa, en tractar-se de participacions que cotitzen a borsa.

El canvi d'orientació pot respondre, naturalment, a factors múltiples. La societat s'ha presentat sovint com el primer grup inversor de l'Estat. Però l'assalt a l'Ibex, índex de les grans cotitzades espanyoles, suposa un pas més en aquesta estratègia. El que aparenten aquests moviments és que el grup que presideix Isidre Fainé està prenent participacions que atorguin poder a Criteria en les decisions estratègiques de les grans companyies espanyoles. Amb Telefónica, Criteria s'està alineant, per exemple, en una estratègia del govern perquè el primer grup de comunicacions de l'Estat tingui accionistes espanyols (inclòs el mateix Estat) davant l'escomesa d'un grup inversor saudita. Criteria, com l'Estat, igualaran la participació d'una empresa d'aquell país per conservar un rol en la presa de decisions de Telefónica.

Naturgy ha tingut una relació estreta amb La Caixa i, ara, amb aires d'opa sobre la companyia energètica, l'estratègia de Criteria és associar-se amb un potencial comprador per mantenir posicions de poder. Un soci per cert que també arriba de l'àrea

del Golf Pèrsic. Deu ser que el que és nefast per a les comunicacions és bo en el camp energètic. Com Naturgy, Colonial ha tingut una tradició de relació amb l'entitat d'estalvis, avui un veritable banc. Els moviments de La Caixa amb el ram immobiliari acostumen a anticipar precisament l'evolució del sector. Quan ha afluixat la participació a Colonial, s'ha anticipat a un retrocés. Que ara reprengui la vinculació amb la immobiliària seria un indicatiu del contrari, d'un auge del sector. Els auges immobiliaris acostumen a ser més favorables per als inversors que per als consumidors. Amb ACS, Fainé s'ha assegurat un seient al Consell d'Administració, al costat d'un dels empresaris més influents de l'Estat com és Florentino Pérez.

Efectivament, doncs, encara que es puguin titllar d'especulacions, no costa gaire trobar un motiu rere cada moviment que ha fet Criteria en els últims mesos. De ben segur que tampoc no s'han desviat del motiu fundacional de la societat. És nodrir de recursos la Fundació La Caixa per conservar el paper que habitualment feia l'obra social de l'entitat quan era una caixa i no un banc. Els objectius lloables, i aquest n'és un, no estan renyits amb d'altres objectius que, potser, no ho són tant. De moment, l'objectiu que no ha amagat Criteria és el de convertir-se en un dels principals accionistes de l'Ibex-35. Això d'entrada dona poder. I, probablement, els dividendes que tant agraden al seu president.

CRITERIACAIXA.COM

INDICADORS

Hipoteques en descens

El nombre d'hipoteques sobre habitatges retrocedeix clarament a Catalunya. Al mes de març se n'havien firmat un 19,6% menys que un any abans, una xifra que supera el descens registrat a tot l'Estat, que queda en un 18,1%. També baixa l'import mitjà de les hipoteques. Queda en 152.365 euros, un 6,1% menys que fa un any. El tipus d'interès mitjà va ser del 3,41% i el termini mitjà, de 23 anys.

Pensions amb més valor

L'import mitjà de les pensions a Catalunya s'ha situat en els 1.304,96 euros al maig, un 4,97% més que el mateix mes de l'any passat, segons el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions. Es tracta, a més, d'un import un 4,4% superior al de la mitjana estatal, que va ser de 1.254,3 euros. En total, s'han abonat 1.778.800 prestacions, amb un creixement del 0,83% respecte a fa un any.

ALEGRIA INTERIOR

Irene Boixeda / irene@alegriainterior.com

Amor

Què entenem per aquesta paraula?

Segons l'Institut d'Estudis Catalans, vol dir "Inclinació o afecció viva envers una persona o cosa. Amor paternal, filial. Amor a la pàtria. Amor a la veritat, a la justícia".

Al meu entendre l'amor és la sensació de benestar que es dona dins del nostre cor, així com el desamor seria la falta d'amor que ens tenim i ens crea la sensació de malestar per dins.

Quan ens sentim plens d'aquesta primera sensació de benestar al pit és quan estimem de debò. Sense arribar a aquells moments d'eufòria, que dit de passada són un extrem difícil de mantenir en el temps i que fàcilment ens porten també al seu oposat que és el desamor. En els moments que no ens sabem estimar creem una manca interior. Per això busquem a

fora el que no recordem com generar des de dins amb iniciativa pròpia. Podríem dir que sovintegem l'oblit. També quan ens estimem a nosaltres mateixos en excés podem arribar a complaure'ns tant que es genera un autohedonisme i narcisisme que a vegades no som capaços de detectar, creant una manera de ser que és fruit d'una baixa autoestima, encara que no ens ho sembli, perquè no ens n'adonem i necessitem estar per sobre dels altres per sentir-nos millor, ja sigui per càrrec o per posició jeràrquica dins de la família, feina o amics... Vindria a ser una sensació de domini extern, ja que no sentim la pròpia capacitat interna de generar amor sense dominar els altres.

El vertader amor que ens tenim es genera des de dins i es cocrea amb el de fora, com ara amb persones, animals, paisatges, objectes...

Si per sentir-nos amorosos només sabem estar amb altres persones estem en dèficit amb nosaltres mateixos i se'ns farà més complicada l'existència tant interior com exterior. Sobretot quan estem sols i especialment en etapes de la vida com la vellesa i la viduitat. També si únicament sabem estar bé en solitud estem en controvèrsia amb el món. Se'ns fa complicat aprendre a donar i rebre i sobretot hi sol haver una manca en comprendre el que ens envolta. En canvi quan sabem estar bé sols i també acompanyats ens sentirem més autònoms i amb bona autoestima quan les circumstàncies ens hi convidin.

Viure'ns amb amor generant el millor de nosaltres ens ajudarà a estimar-nos i a estimar. A generar converses alegres i a millorar l'estada amb els altres. I fins i tot potser es pot aprendre a descrear les lleialtats i/o imposicions d'un mateix quant a ser millor persona per simplement emprar el baròmetre de les pròpies sensacions interiors. Les que surten del cor i generen aquest estimat i volgut amor que surt de dins cap a fora.

Mentrestant, intentem recordar que la llum és dins nostre per generar la felicitat vital i per estar tots units en ella.

Gràcies! Namasté!

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 31-05-2024 al 06-05-2024

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Fas algunes compres per internet i pots passar-te del pressupost. Et trobes amb un bon amic al restaurant i us poseu al dia. Et sents atret per una persona de signe d'Aire.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Et reafirmes mitjançant la paraula de manera contundent i podries ficar-te en un embolic. Al sector laboral vius diversos canvis que poden posar a prova la teva paciència.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Amb Mercuri en conjunció a Urà sents que has de passar a l'acció pel que fa als teus assumptes. La xerrada amb un germà o germana t'ajudarà a veure les coses més clares.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Coneixes una persona més gran que tu amb la qual pot sorgir molta atracció. Si no arribes a final de mes demanes un augment de sou o bé cerques altres opcions laborals.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

El Sol en conjunció a Venus facilita la solució d'algun problema, l'inici de relacions o que et facis un canvi d'imatge. Si viatges per feina, vigila bé les teves coses.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

T'interesses per alguna nova filosofia o bé t'obres a noves maneres de viure la vida i fas canvis. Al sector laboral podries haver de prendre importants determinacions.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Si tens un problema personal que et preocupa, cerques un bon amic per parlar-ne. En aquests dies pots topar-te amb persones malhumorades i et tocarà ser pacient.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

A la feina pots viure un conflicte d'interessos amb algú i hauràs de posar límits. Dies intensos amb els fills, entre els assumptes seriosos, la diversió i la complicitat.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

En l'amor les coses no acaben de sortir com voldries i poses energia en altres assumptes més urgents. Vius alguna experiència que amplifica la teva curiositat d'aprendre.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Per algun motiu pots no sentir-te a gust a casa i et plantejes fer millores o fins i tot un trasllat. L'amor pot sorgir amb una persona vinculada al sector professional.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Amb la conjunció Mercuri/Urà per Casa IV pots viure canvis voluntaris o inesperats, que podrien acabar amb una mudança o amb l'entrada de noves persones a la família.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Pots trobar la solució a un problema que tens des de fa temps, de manera intuïtiva. Et sents més accelerat i la teva capacitat de treball augmenta. Fas una nova amistat.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret i Valls

'Furiosa: de la saga Mad Max'

De George Miller

Turboaventura en la motosfera

Nou anys després de l'espectacular i adrenalínic *Mad Max: Fury Road*, el director australià George Miller presenta una nova entrega de la visceral saga *Mad Max*, *Furiosa: de la saga Mad Max*, que ve a ser una preqüela de l'anterior. George Miller ha escrit aquesta nova aventura motoritzada amb Nico Lathouris i exerceix de nou com a productor al costat del seu soci habitual Oscar Doug Mitchell. Miller retorna a l'hàbitat que millor coneix, el desert d'un futur apocalíptic, després de rodar una estranya pel·lícula en format de conte, *Tres mil años esperándote* (2022), amb Tilda Swinton i Idris Elba. Miller ha creat una mitologia pròpia conformada per cinc entregues a partir d'un primerenc *Mad Max* (1979) on explotava un món distòpic en què els supervivents es mataven per un recurs escàs, el petroli.

Ara, a *Furiosa: de la saga Mad Max*, Anya Taylor-Joy es fica en el paper principal de la nova heroïna de la nissaga, *Furiosa*, una jove venjativa i guerrera després de ser segrestada de petita per la banda liderada

per un inhumà i cruel senyor de la guerra del desert, Dementus (Chris Hemsworth). En aquest món mort i amb faccions irreconciliables, existeix un altre enclavament humà, la Ciutadella, regnada per un altre tirà, Immortan Joe (Lachi Hulme), rodejat dels seus despietats sequaços. Una epopeia rugent, salvatge i desfermada que compta amb seqüències espatarrants, especialment la de l'atac al comboi conduït per Pretorià Jack (Tom Burke) amb escamots de protecció de guerrers suïcides pintats de blanc.

Una cinta pletòrica d'imaginació, de fantasia desbordant, amb personatges inimaginables i artefactes delirants que conformen una iconografia incombustible. Aquesta turboaventura en la motosfera, en què les motos són com els cavalls del Far West, resulta una experiència cinematogràfica prodigiosa. Un submon dantesco de ferralla, benzina, aigua, rovell, òxid, pols i armes de tota mena imbuït dels colors ocres de la sorra del desert. En el repartiment trobem, a més, Elsa Pataky com a Mr. Norton o Charlee Fraser com a mare de *Furiosa*, Mary Jabassa.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Tast de titelles a Sant Esteve de Palautordera

Tast de titelles. Diferents espais de Sant Esteve de Palautordera. Dissabte, 1, i diumenge, 2 de juny. De les 10h a les 18h.

Sant Esteve tornarà a omplir-se aquest cap de setmana d'espectacles de titelles tant a l'aire lliure com al Teatre o al Taller Marduix. Algunes companyies participants són els mateixos Marduix Teatre, Xirriquiteula, Rocamora, La Puntual, Guixot de 8, Javier Aranda, La mà de l'artista o Los Claveles.

Gentlemen of Few, a la Jazz Cava

Gentlemen of Few. Plaça del Carbó, Jazz Cava, Vic. Diumenge, 2 de juny, 19.00h.

Gentlemen of Few fa quinze anys que estan en actiu. S'han guanyat un lloc destacat en l'escena local britànica gràcies a una proposta elegant i efectiva, amb cançons d'arrel americana, rock i bluegrass, però també de folk i blues. Aquest any 2024 han editat un parell de senzills, *Numb* i *What More*.

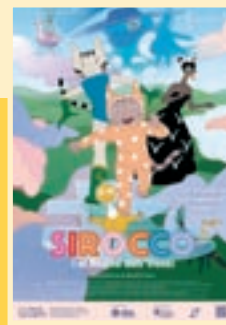
CINECLUB

CINECLUB VIC
Dimarts, 4 - 20h
VO en català
Sessió DASC.
Dia Mundial de l'associacionisme cultural
Espai ETC

'Cases d'algú'

Catalunya, 2023. Dir.: Quim Crusellas. Documental sobre la història de la construcció dels pisos del carrer Joan XXIII del barri del Remei de Vic, fa més de cinquanta anys. Els van construir amb les seves pròpies mans les que serien les futures veïnes i veïns, que es van constituir en cooperativa. El documental recupera abundant material gràfic de l'època i dona veu a algunes de les veïnes i veïns que van construir els pisos. És un exercici de recuperació de la memòria cooperativa i comunitària de l'època i una reivindicació de l'habitatge cooperatiu com un model més just d'accés a l'habitatge encara avui dia. El documental ha estat impulsat per la Comunitat de Vic en el marc del programa (Re)Voltes d'Òmnium Cultural.

AC GRANOLLERS
Diumenge, 2 - 17h
Cinema Edison

PETIT EDISON

'Sirocco i el Regne dels Vents'

França-Bèlgica, 2023. Dir.: Benoît Chieux. Animació. A *Sirocco i el Regne dels Vents*, Juliette i Carme, de 4 i 8 anys, són dues intrèpides germanes que, durant un moment d'avorriment, descobreixen un passatge secret que les condueix al món del seu llibre preferit, *El Regne dels Vents*. Transformades en gates, les nenes són empresonades i separades l'una de l'altra. Les nostres heroïnes hauran de fer gala de coratge i audàcia per retrobar-se i tornar al món real. Amb l'ajuda de la cantant Selma, s'enfrontaran amb Sirocco, el terrible mag, mestre dels vents i les tempestes.... Serà tan aterridor com suggereixen els llibres? Premis i festivals: Nominació al premi European Producer Of The Year als Cartoon Tributes 2024. Festival d'Annecy 2023. Premi del Públic.

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS _ Pau Vidal

HORIZONTALS: 1. Fa actors, com a fàbrica que és?: doncs no, fa altres productes. Arbre típic de la Coma / 2. Més bruta que la Bernadeto. De tant llegir en Sánchez Piñol, pam!, paràlisi / 3. Para taula. És a la frase com els senyals al trànsit. Enganxades en ple / 4. La posa en circulació el gripau i a l'hivern quasi tothom hi cau. Caixaó d'aquells que s'obren al contrari / 5. De l'animal de poca exigència alimentària (i comunitària). Besi de qualsevol manera un Ibsen escuat / 6. Al bell mig de les golfes. La ciutat de les raons / 7. Una lloança com ja no se'n senten. Prestarà socors amb noblesa operística / 8. Tapat per l'erupció del volcà. Néts entre els quals no et comptes / 9. Versió Totalment en Escocès. Poblada nòmada nord-africà que a l'Eduard se li va ficar al cor. Insti de les Lletres Cat. / 10. Com a compost d'osmi és mal somiat. Miri d'arribar a l'altura del model / 11. Ha acabat el bròquil. No ha sofert manipulacions. Dintre la copa / 12. Addicció de tota la vida. La més recargolada de les treballadores del tèxtil / 13. Nerviosos per l'agressió soferta. Empipat pel tram central del procés de cadiratge.

VERTICALS: 1. Quina plaga, la flaire de segell! El seu company, en cotxe, i ella feta pols / 2. Al final del final. Roncs suaus, amb un toc de xiulet. El mig de la meitat / 3. Sargir fins que els crios es perdin de vista. Anem-hi que necessita sang, pobra malalta / 4. Estratègia lúdico-lisèrgica a fi d'engany. Tan injust com escassament iniciàtic / 5. Cops de cua d'en Ferrando quan s'enfila. No arriba a fer por però deunidó. Al peu de la lletra / 6. Cantar el perdigot tal com bufa el vent. Del vegetal que neda

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

nu no, del que penja / 7. Perfil de paret. Quantitat màxima d'aigua que cap en una pintura. Clava puntades a la cuinera marroquina / 8. Tenia un mestre que la feia anar així així. Arribis a l'aeroport procedent del sud / 9. Dotada de pestanyes. No solament fa ambient, també fa força comèdia / 10. El sant al pot. Cas llatí per declinar frases referides a la mutilació genital. I el que no és sant al cor / 11. Aquell tuf de tancat que puja del soterrani. Plora, la veïna, en veure aquesta cualbra / 12. Destinatari habitual dels cops. Alliberat de la tirania de la vida en família.

SUDOKUS

Ompliu la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: difícil

	7	2						6
				8		4		
		8		5		7	3	
		4			8	9		
7	2	5						4
				6				
			9	1	6			
			4	3				5
9	3		2	5	6	4	7	

Dificultat: molt difícil

							5	3	4
			8				6		
3	8	9							
		9	1		2	3			
	6			5					9
		2		3	9				1
8					5	2	4		
	5			7					

QUADRE NUMÈRIC

6	-	9	+		2
-		+		+	
1	-		-	2	-8
-		-		-	
4	-		-		-7
1		8		4	

SOPA DE LLETRES

S	B	H	D	F	D	L	A	C	T
O	J	R	U	X	L	J	T	F	C
L	M	Z	O	E	R	T	A	O	H
I	X	B	G	N	T	O	L	U	C
T	O	E	Q	N	Z	L	P	L	A
A	S	C	E	T	A	E	S	T	M
R	N	G	T	R	F	V	H	Q	A
I	R	E	E	A	Q	K	J	I	F
A	I	T	X	W	B	A	G	A	E
Z	Ó	L	L	A	D	E	M	P	U

Trobeu aquestes paraules a la sopa de lletres. Poden anar en qualsevol direcció. Les paraules poden compartir lletres a mesura que es creuen.

- Argent
- Baga
- Bronze
- Camafeu
- Collaret
- Medalló
- Or
- Plata
- Segell
- Solitari

SOLUCIONS

	4	8	1	
-7	3	8	-	4
-8	2	7	-	1
	+	+	-	6
	5	9	-	9

Z	L	L	A	D	E	M	P	U	
X	I	T	X	W	B	A	G	A	E
R	N	G	T	R	F	V	H	Q	A
A	S	C	E	T	A	E	S	T	M
I	R	E	E	A	Q	K	J	I	F
O	J	R	U	X	L	J	T	F	C
S	B	H	D	F	D	L	A	C	T

1	9	3	8	2	5	6	4	7
2	8	6	4	3	7	1	5	9
4	5	7	9	1	6	3	2	8
8	1	9	5	6	4	2	7	3
7	2	5	3	9	1	8	6	4
6	3	4	2	7	8	9	1	5
9	4	8	6	5	2	7	3	1
5	6	1	7	8	3	4	9	2
3	7	2	1	4	9	5	8	6

Dificultat: difícil

1	5	4	2	7	8	9	6	3
8	9	3	6	1	5	2	4	7
6	7	2	4	3	9	8	5	1
2	6	7	3	5	4	1	8	9
5	4	9	1	8	2	3	7	6
3	1	8	9	6	7	4	2	5
7	3	5	8	4	1	6	9	2
9	8	1	7	2	6	5	3	4
4	2	6	5	9	3	7	1	8

Dificultat: molt difícil

F	A	C	T	O	R	I	A	O	M	A		
L	L	O	R	D	A	V	A	I	C	T	U	S
A	S	I	N	T	A	X	I	L	E			
G	R	I	P	F	E	A	G	I	B	S	E	
L	F	E	R	U	S	A	L	E	M			
L	L	A	O	R	A	I	D	A	R	A		
V	T	E	D	N	D	R	A	T	I	L	O	
O	S	M	I	A	T	E	M	U	L	I		
L	L	O	R	D	A	V	A	I	C	T	U	S
L	L	O	R	D	A	V	A	I	C	T	U	S
V	I	C	I	N	U	A	D	O	R	A		
V	A	C	I	N	U	A	D	O	R	A		